

Okul Başarısında Ailenin Rolü

EKREM ÇELİK
REHBER ÖĞRETMEN

Öğrenciler neden başarısız olur?

- ❖ Öğrenciye bağlı bireysel nedenler
- ❖ Aileye bağlı nedenler
- ❖ Okuldan kaynaklı nedenler

Bireysel Nedenler

- ❖ Zihinsel, fiziksel ve duygusal açıdan yetersizlik,
- ❖ Öğrenme güçlüğü,
- ❖ Verimli ders çalışma yöntemlerinin uygulanmaması,
- ❖ Motivasyon eksikliği,
- ❖ Kaygının çok düşük ya da çok yüksek olması,
- ❖ Düşük benlik saygısı,
- ❖ Gelişim dönemi özellikleri,
- ❖ Psikolojik düzensizlikler vb.

Aileye Bağlı Nedenler

- ❖ Anne baba arasında sağlıklı iletişim, huzursuz ev ortamı,
- ❖ Çocuk üzerinde gerçekçi olmayan beklentiler,
- ❖ Çocuğa sınır koyamama,
- ❖ Uygun çalışma ortamının sağlanamaması,
- ❖ Anne babaların aşırı kaygılı ve stresli olması.
- ❖ Anne babanın çocuğa zaman ayırmaması.
- ❖ Anne babanın baskıcı tutumları
- ❖ Ailenin okula karşı olumsuz tutumları vb.

Okuldan Kaynaklı Nedenler

- ❖ Okuldaki eğitim ve öğretim programının çocukların gelişim seviyelerine uygun olmaması,
- ❖ Öğretmenin bilgi aktarımını, çocukların buldukları seviyenin üzerinde tutması,
- ❖ Öğretmenin ve okulun aşırı disiplin önlemleri alması veya aşırı gevşek tutum,
- ❖ Öğretmenin çocukla yeterli iletişim kuramamış olması,
- ❖ Okulun fiziki sorunları ve öğretmen ihtiyacından kaynaklı sorunlar sayılabilir.

OKUL BAŞARISINDA AİLELERE ÖNERİLER

Çocuğunuzun hedefleri belli mi?

- Çocuklarınızın kendilerine hedefler belirleyebilmesine yardımcı olunuz.

Çocuğunuzun hedefleri belli mi?

- Hedefleri olan öğrenci “Nasıl ders çalışmalıyım?” sorusundan önce “Niçin ders çalışmalıyım?” sorusuna yanıt vermelidir. Çocuğunuzun “niçin ders çalışması gerektiği” sorusunun cevabını bulmasına yardımcı olmak en önemli adımdır.

“Hedefi belli olmayan gemiye hiçbir rüzgar yardım edemez.”

Düzenli ders çalışmasını sağlayın

- Ancak sürekli şekilde "ders çalış" ikazı olumsuz etki yapmakta ve öğrenciyi bıktırmaktadır.
- Ona güvendiğinizi belli ederek uyarınız.
- Bazı öğrenciler bu ikazlar karşısında kendisi için değil de ailesi için ders çalışması gerektiği düşüncesine kapılıp daha yoğun kaygı hissedebilir. Ya da ailesine tepki göstererek ders çalışmayı aksatabilir.
- Ders çalışmanın, öğrenciye ait bir sorumluk alanı olduğu hatırlatılmalıdır.

- Verimli çalışmak çok çalışmak değil, belirlenmiş amaçlar doğrultusunda etkili ve planlı çalışmaktır.
- Ders programı hazırlama konusunda çocuğunuzu teşvik ediniz.

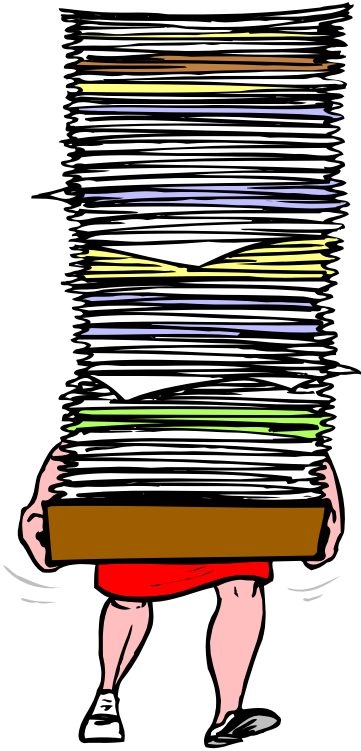

Çocuğunuza uygun bir çalışma ortamı hazırlayın

- ❖ Ortamın sessiz olması, dikkat dağıtacak unsurların olmaması (televizyon, cep telefonu, misafir...)
- ❖ Uygun çalışma masası ve sandalyenin olması.
- ❖ Ortamın düzenli olması (ihtiyaç duyacağı çalışma materyallerinin yanında bulunması, dağınık olmaması)
- ❖ Çalışma ortamının sık sık havalandırılması.
- ❖ Çalışma ortamının mümkünse sabit bir yer olması.

Çocuğunuzun sınırlarını zorlamayın

- Her çocuğın kapasitesi, yetenekleri, ilgileri, farklıdır.
- Çocuğunuzdan yapabileceklerinden fazlasını beklemek, onlardaki kaygı düzeyini artıracaktır.
- Çocuğunuzu tanımaya, ilgi, yetenek ve değerlerini öğrenmeye çalışın.
- Onu ilgi ve yetenekleri dışındaki alanlara zorlamayın.

Aşırı söylemlerden uzak durun

- En az şu kadar net yapmalısın.
- Türkçe ve Matematiği ful yapmalısın.
- Kendini dersine vermelisin.
- Başkaları günde 3-4 saat ders çalışıyor...
- Derece yapmalısın
- Bu yıl mutlaka kazanmalısın
  - vb. zorunluluk ifade eden cümleler öğrencinin kaygısının artmasına neden olmaktadır.
  - Bu tür zorunluluk ifade eden sözleri mümkün olduğunca az kullanmaya çalışın.

Negatif motivasyondan uzak durun

Bazı anne babalar çocuklarının motivasyonunu artırmak için;

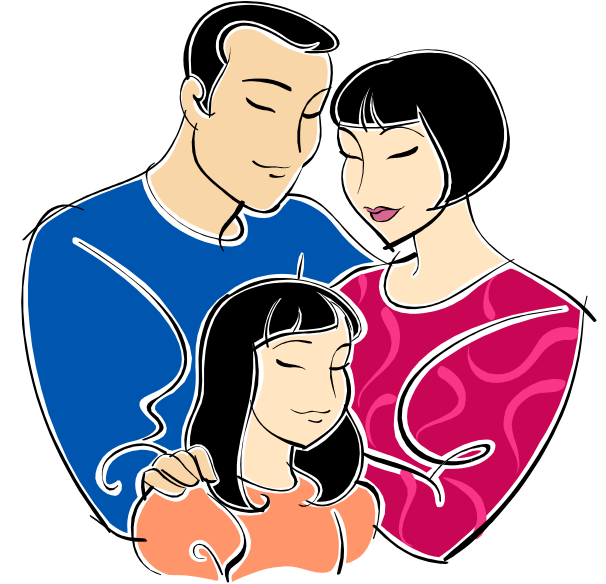
- “bu gidişle sen asla kazanamazsın”
- “yata yata sınav kazanılmaz”
- “bu kafayla gidersen zor kazanırsın“
- “Hele bir kazanma o zaman hesaplaşacağız”
gibi sözler söylerler.

Bu tür ifadeler çocuğunun kendine olan güvenini kaybetmesine ve daha çok kaygı duymasına sebep olur.

Tehdit Etmeyin

- Öğrenci sınavda başarılı olamazsa yaşayacağı durumu bir ceza gibi göstermeyin.
- "Eğer kazanamazsan, falan okula gidersin." gibi sözler onun gideceği okulu, yapacağı işi sevmesine imkan bırakmaz.
- Tehdit; sınav kaygısının artmasına neden olur.

Takdir ve Övgü

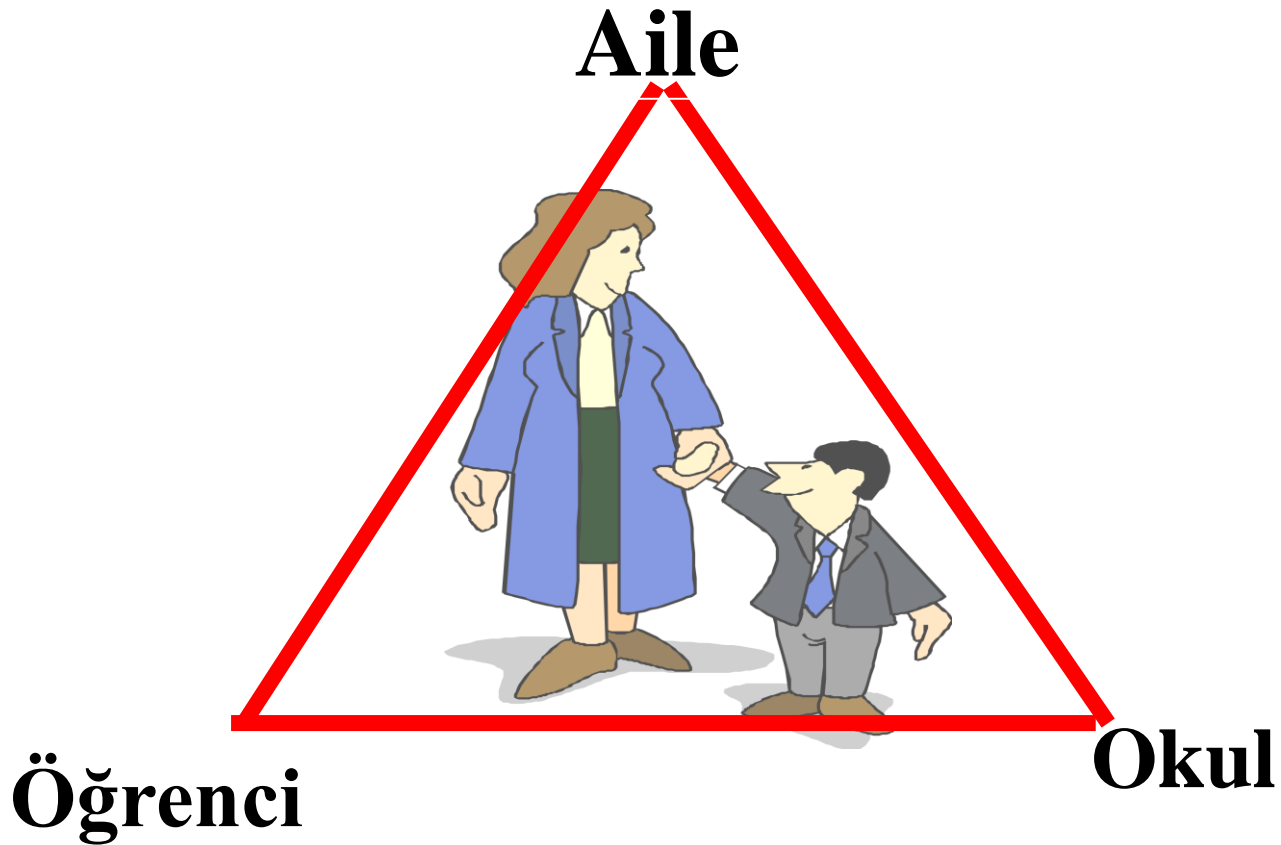
- Çocuğunuzu takdir edin. Çocuğunuzun, sürekli olumsuz yanlarını, yapamadıklarını vurgulamak yerine, olumlu yanlarını görmek onun kendisine olumlu bakmasını kolaylaştırır.
- Yapamadıkları ile değil yapabildikleri ile daha çok ilgilenin
- Sık sık eleştirmek yerine, geçmişteki başarılarını onaylayın. Olumlu yanlarını ve çabalarını tespit ederek övün.

Okul-Aile Dayanışması

Okul-Aile Dayanışması

- ❖ Öğretmenleriyle sürekli işbirliği ve iletişim kurun
- ❖ Geç kalma-devam devamsızlık, başarı takibini yapınız
- ❖ Arkadaş çevresini tanıyınız
- ❖ Ders içi ve ders dışı faaliyetlerinin takibini yapınız
- ❖ Okula ve öğretmenlerine karşı olumlu tutumlar takının.

- Çocuğunuzun özel durumları varsa, bunlar hakkında mutlaka öğretmeni bilgilendirin.

ÖĞRETMENİNİN ONUN HAKKINDAKİ
ÖNERİLERİNİ DİKKATE ALIN

Ona yaşından ve olduğundan daha küçükmiş gibi davranmayın, kendini ifade etmesini sağlayın.

Çocuğunuz bir sorununu anlatmaya başladığında dinlemeye gayret edin.

Çocuğunuz size sorununu açtığında “Ben senin yaşındayken ...” diye başlayan yaşantılarınızı anlatma yerine daha çok anlatmasına, içini dökmesine yardımcı olmaya çalışarak hissettiklerini sorun

- “Olumlu çocuk yetiştirmenin ilk şartı, olumlu anne-babadır. Hiç birimiz mükemmel değiliz o zaman onlardan mükemmel olmalarını bekleyemeyiz.”

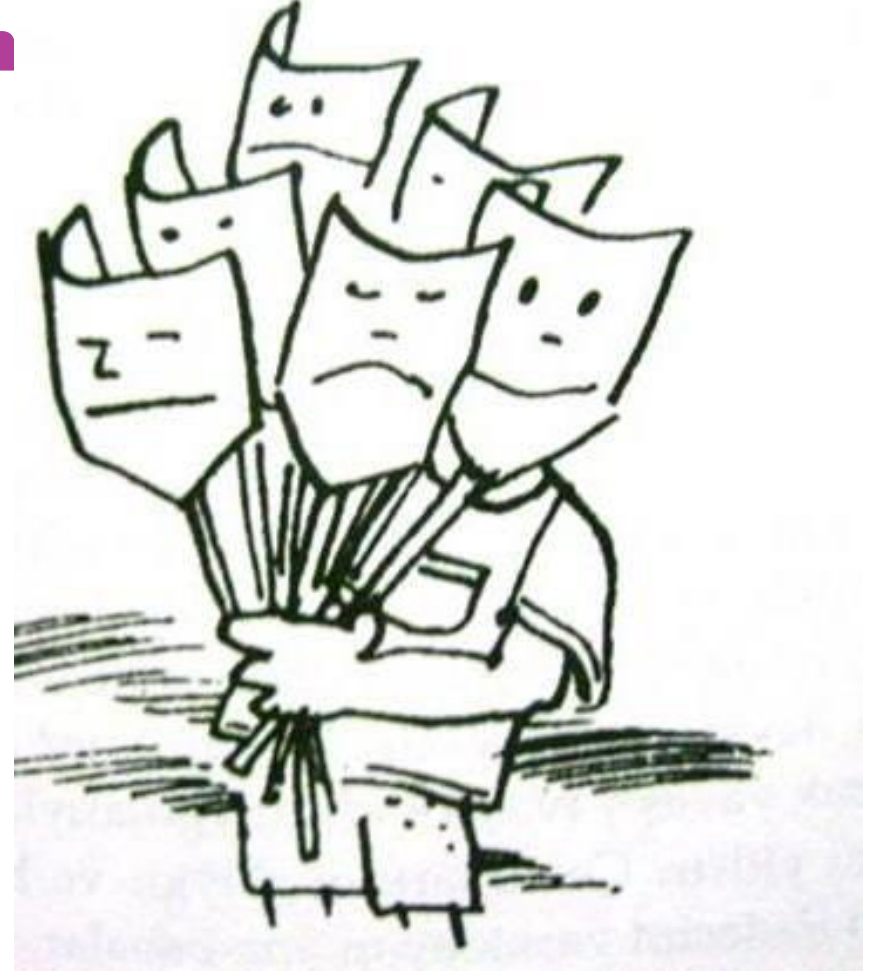
Ailede sevgi ve huzur ortamını korumaya çalışın

- Aile ortamında çocuğun sevgiyi yaşamasını, huzuru hissedebilmesini, sorunu olduğunda rahatça paylaşabilmesini sağlayın.

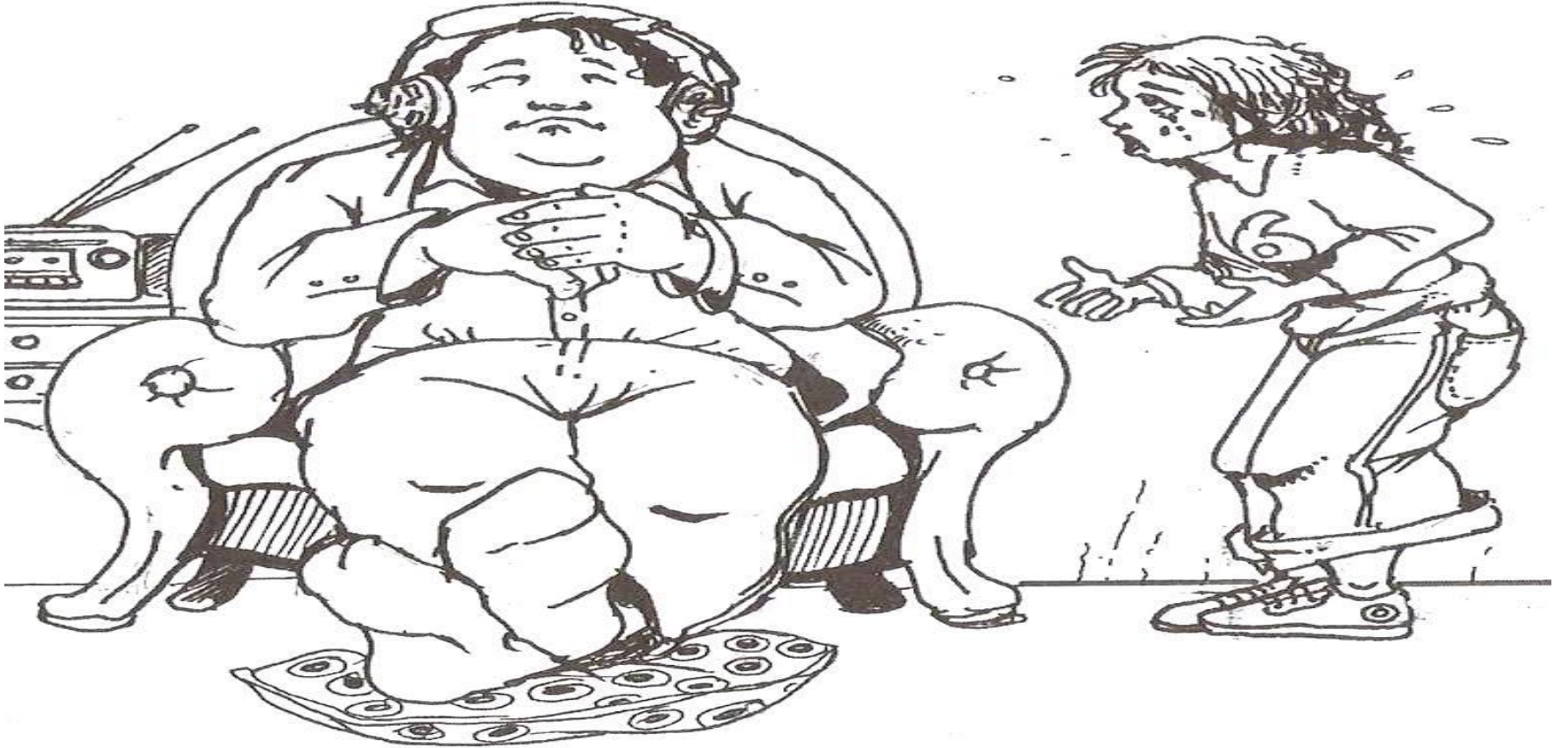
Çocuğunuzu tanıyın

- Çocuğunuzu Tanıyın,
Doğru Beklentiler
Geliştirin

Zaman ayırın, dinleyin

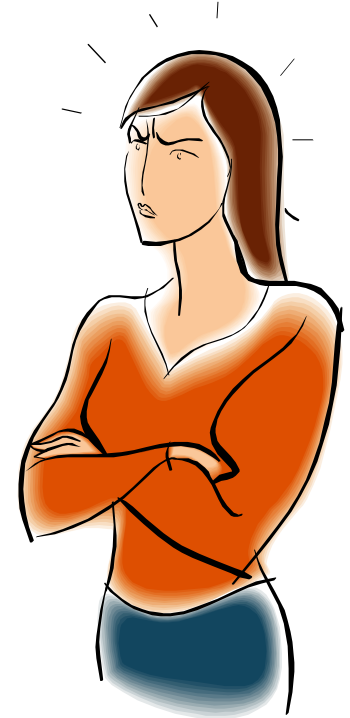

- Çocuğunuz ile konuřtuđunuz konular hep “okul,ders...” olmasın.

- Hiçbir sebeple ve hiçbir şartla çocuklarınızı **SEVGİSİZLİKLE** cezalandırmayınız.

Birbirinize bağılılık amaç, sınav araçtır.

**Çocuğunuzun ders çalışması ve sınavda başarılı olması uğruna onunla ilişkilerinizi tehlikeye atmayın.

**Çocuğunuzun başarısı için maddi manevi fedakarlıklar yaptığınız doğrudur. Karşılık beklemek de en doğal hakkınızdır.

FAKAT;

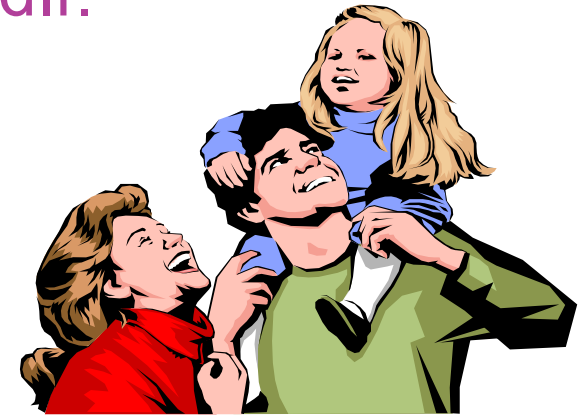
**Çocuğunuz gayret ettiği halde, eğer sonuç istediğiniz gibi değilse, elinden gelenin o kadar olduğunu kabullenin.

- ÇOCUKLARINIZ;

“ OKULDAKİ BAŞARI DURUMUM NASIL OLURSA OLSUN, EVE DÖNDÜĞÜMDE BENİ KUCAKLAYACAK İKİ KİŞİ HER ZAMAN VAR”

şeklinde bir inanca ve düşünceye sahiplerse, kesinlikle daha başarılı olacaklardır.

Çocuğunuzla ilgili yaşadığınız problemlerinizde
Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik
Servisinden yardım alabilirsiniz.

HİKMET KİLER FEN LİSESİ

REHBERLİK SERVİSİ